

מסורת הש"ס

בנות כותים פרק רביעי נדה

לד.

עין משפט
נר מצוה

בר א מיי פ"א מהל' מטמא משכב ומושב הל' י' ופ"ד שם הלכה ה' :
בה ב מיי פ"ב מהל' מטמא משכב ומושב הל' י' ופ"ד שם הלכה ה' :
בז ג מיי שם פ"ה הל"ב :
בו ד מיי שם פ"ב הל"א [ופ"ו מהל' אסורי ביאה ה"ו] :
בה ה מיי פ"ב מהל' מטמא משכב ומושב הל' י' ופ"ד מהל' אסורי ביאה הל' ד :
בז ו ד מיי פ"ב מהל' מטמא משכב ומושב הל' י' ופ"ד מהל' אסורי ביאה הל' ד :
בז ט מיי פ"ה מהל' שאל תטמאה הל' טו :
לא י מיי שם הלכה ה' :

תוס' הרא"ש

קריין טהור אפילו לב' עבוד רבנן היכרא דלא לישרף עליה תרומה וקדשים. והא דאמרין פ"ק דשבת על ששה ספיקות שורפים את התרומה ואת חזביה ספק מי רגלי אדם לאו משום שמה של עובד כוכבים הם אלא משום של ע"ה אע"פ שהחמירו בעובד כוכבים יותר מע"ה לענין משכב ומושב והיטב לא החמירו בו לשרוף תרומה על טומאתו וקשה מהא דאמרין בת"כ בני ישראל מטמאין בויבה ואין העובדי כוכבים מטמאין בויבה ואע"פ שאין מטמאין בויבה טמאין בוב ושרפין עליהן את התרומה וצ"ל דשוב החמירו עליהן לשרוף: קריין דתלי במעשה לא גזרו ביה רבנן. דכיון דאפשר למנוע עצמו שלא יבא לידי קרי חזבי כלא שכיח:

רגל הוה ^(א)וטומאת עם הארץ. ללא לדוקי דלדך אשמו להראות דס' כטורה שוינהו רבנן. דרגל. אבל לדוקי דסממא בעל נדה הוא נהי נמי דטומאת עם הארץ ליכא טומאת בעל נדה איכא: ויאסף וגו'. כפלה בגבעה כתיב וימיה שמעין בכל זמן שישראל נאספים

למקום אחד קרי לכו חזרים ורגל היינו אסיה: **במתני'** צית שמאי מטריין. דס' עובדת כוכבים אע"ג דברוקה וזממיה רגליה מודו דחכמים גזרו עליהם להיות כוזבין לכל דבריהם אפי' הכי דמה טהור. וטעמא מפרש בגמרא דשיירו זה רבנן למיהוי היכרא דטומאתה מדרבנן: ודס טהור על מזורע. ואע"ג דמעיינות מזורעת כגון רוקה וזממיה רגליה הוי אכ טומאה קדמא דהמפלת (לעיל דף מה) לזכרי לרבות מזורע שמעיינותיו טמאים כשל זכ דכתיב ביה^(ז) וכי ירוק הוצ צהור אפילו הכי דס טהור שלה טהור דלאו מעיין הוא דדומיא דרוק צעין שמעגל ויואל כדאמרין צפ"ב (לעיל דף יט): גזי דס הירוק: **וצ"ה אומרים כרוק וזממיה רגליה.** שמטמאין לחין ואין מטמאין יבשין גזי דס עובדת כוכבים מטמא מדרבנן שגזרו עליהן שיהו כוזבין לכל דבריהם והך היכרא הוא דעבוד זה דאילו ישראלית מטמא לא יבש ועובדת כוכבי' לא ולא יבש כרוק וזממיה רגליה דאמר לקמן צפרק דס הגדה^(ח) דאין מטמאין יבשין ודס טהור של מזורעת נמי אע"ג דס לאו מעיין הוא דס מעיין אית ליה דרממנה רבייה כדאמר בגמרא (ע"ז:): דס הילוד. שעברו ימי טומאת לידה ולא טבלה: צית שמאי אומרים כרוק וזממיה רגליה. מטמא לא ואינו מטמא יבש והכי תני לה כהניא בתוספתא דעדות^(ט) דנדה כל זמן שלא טבלה הרי היא כנדתה לכל דבריה הלכך רוקה וזממיה רגליה צטומאתן ולקמן צפרק דס הגדה (טו). ילפינן מקרא דאין רוק של זכ מטמא יבש ודמה נמי חף על גז דס טהור הוא לזית שמאי כדאמר בגמרא (נה:): דציומי תליא דרממנה והא מלו ומשום מעיין נמי ליכא לטמא דהא אין מתעגל ויואל אפילו הכי רבנן גזרו עליה הואיל וטמאה היא גזרה לאחר ז' אטו תוך ז' ומיהו לא גזרו עליה שיטמא לא יבש כלפני ז' דעבוד זה היכרא דלידעו דטומאתה מדרבנן ולא נשרוף עליה תרומה וקדשים. ואע"ג דגזי דס עובדת כוכבים לא אמרי צית שמאי הכי אלא מטריה לגמרי והיינו טעמא כדאמר בגמרא משום דחיישין דלמא אחי לחלק בשל תורה ולמימר מטמא לא ולא יבש התם הוא דכל טומאת עובד כוכבים רבנן כד' שלא יהו ישראל רגליין אללן צמשכב וזכור^(י) וכיון דטמאה מנגע ורוקן ומימיה רגליהן ואיכא הרחקה טובא הלכך טהורו את דמה לגמרי להיכרא דלידעו דטומאת רוקה ומימיה רגליה דרבנן דלא נשרוף תרומה עלייהו ולא חלקו דמה דלמא אחי לחלק בשל תורה אבל הכא אין כאן מדרבנן אלא דס לצדו שהוא דס טהור הלכך גזרו ושיור זה להיכרא דליכא למיחש דלמא אחי לחלוקי בשל תורה דהכל יודעין דכיון דעברו ימי לידתה דס טהור הוא: וצית הלל אומרים מטמא לא יבש. דטומאתן מן התורה כל זמן שלא טבלה דקסברי [לגמן לה:] ציומי וטבילה תלך דרממנה: **גב'** גזרו עליהן שיהו כוזבין לכל דבריהן. משום שלא יהא תינוק ישראל רגלי אללן צמשכב וזכור: עשימו כשל תורה. דכיון דליכא היכרא אחי למשרף עליה תרומה וקדשים: ליעמאל לא ולא יבש. כדקאמרין: תלקם בשל תורה. אחי לחלק דס ישראלית שהוא של תורה ולמימר דמטמא לא ולא יבש הילכך שיהיה ולא גזרו זה שום טומאה כי היכי דניהוי היכרא לטומאת עובדי כוכבים דמדרבנן היא ולא נשרוף עליה תרומה: אי הכי רוקה ומימיה רגליה נמי. דלגזי ישראלית לא ולא יבש כי מטמאית להו בעובדת כוכבים עשימו כשל תורה דקיי"ל צפ' דס הגדה (לקמן דף מד): רוקן וניעו מטמאין לחין ולא יבשין ונעביד היכרא כרוק דעובדת כוכבים ומימיה רגליה לטהרין לגמרי: דס לגזי רוק לא שכיח חשיב ליה: וזכר. של עובד כוכבים: טמא אפילו לזית שמאי. דמקילי דס האשה כוזב של זכר מודו שהטיפה מטמאה אחרים צמגע: קריין טהור אפילו לזית שמאי. דכרוק וזממיה רגליה לא יבש טמאהו לא יבש כשראליית וגזי זכ דגזי ישראל נמי כל טומאותיו לחין ולא יבשין אי לא מטריה חדא מינייהו לגמרי ליכא היכרא: קריין תלוי צמגע. אין קרי צא אלא ע"י חימום: עובדים כוכבים שפלתו נר' טמאה. השכבת זרע אכל בעובדת כוכבים לא שייכא זה טומאה כהמה דעמאל: טהורה. הטיפה^(י) אלא קריין טהור: ואפי'

לא טביל היה טמא מטעם מנגעו דהא מוקי ליה כזותי ערום והא דנקט ודרס ולא נקט ונגע משום דמתניתין איירי בתחתונו ואין להקשות ולוקמה דלא טביל וכגון שיש דבר מפסיק בין בגדי חצר לרגליו של כותי דהא ע"כ אינטרין לאוקמי בטביל כי היכי דליהוי ספק ספקא דאי לא טביל מה לי צועל בקרוב מה לי ברחוק וכן משמע צפרק (ז) דמסכת טהרות דתנן הגגנים שנכנסו צבית אין טמא אלא מקום רגלי הגגנים ומה הם מטמאין אולתין ומשקין וכלי חרס פתוחים אכל משכבות ומושבות וכלי חרס המוקף צמיד פתיל טהורים ואם יש עמסה עובד כוכבי' או אשה הכל טמאין משמע דאין עם הארץ עושה משכב ומושב ואין מטמא צביתס ואם דקמין (סס פ"ח מ"א) הדר עם עם הארץ כחצר ושכח כלים כחצר אפי' צביות המוקפות צמיד פתיל הרי אלו טמאין היינו משום אשמו וכן הא דתנן בתוספתא דחגיגה (פ"ג) ספק רשות עם הארץ מדרסו והיסטו טהורין לחולין וטמאין לתרומה היינו נמי משום חששא דאשמו ומיירי ההיא דטהרות נמי לתרומה והא דגזרי עם הארץ מדרס נמי לפרושים היינו משום דחיישין שמה יצאה עליהם אשמו נדה והר"ר משה מפונטיו"ז היה מפרש דלשום דבר לא עשו עם הארץ כזו ואינו מטמא אלא משום צביות גזדיו ששעה עליהן אשמו נדה והכי הוא נושא את המדרס וליטורא שלו טמא לפי שגנעה בשפמיו ולא משום מעיין ולא נראה דאם כן למה ליה למימר לעיל אי משום טומאת עם הארץ הא טביל ליה דכיון דעל כרחק איירי צערום כדפי' לעיל אפילו אי לא טביל ליה לא מטמא כיון שפירש מן המדרס כדתנא בתורת כהנים שהצבתי לעיל ועוד גזי לדוקי דהכא דפירי מיופוק ליה משום ציונא דעם הארץ פירוש ומה הריחו צמה שקדם אלא אשמו והא אם צועל נדה הוא נטמא הוא וצביו כנושא רוקן של זכ ואי משום ציונא דעם הארץ לא נטמא אלא הצגד לחוד משום מפקה שמטמא כל מדרבנן: **ל'טמא** דא ויא יבש חילקת בש"ה תורה. אע"ג דס יולדת שלא טבלה דטהורה מן התורה אמרי צ"ש דמטמא לא ולא יבש התם ידעי כיון שעברו ימי לידה דאין דמה [נטמא] מן התורה אבל עובדת כוכבים שעשהו כנדה שהי הם כוזבין אם חלקו דמה אחי לחלק בשל ישראל ודס טהרה של מזורעת שטהור לגמרי אין לחוש שלא החמירו זה כיון דכבר טבלה ודס טהור הוא:

ו'זכר טמא דעבדי היכרא בקריין. וא"ת ואמאי לא שרפינן הא שרפינן על ספק רוק דעם הארץ פרק קמא דשבת (טו): כל שכן כוזבו של עובד כוכבים ויש לומר דבעם הארץ שורפין משום דאית ציה דררא דטומאה דאורייתא אם הוא זכ או צועל נדה אכל עובד כוכבים אין לו שום טומאה דאורייתא: כי

דכיון דעברו ימי לידתה דס טהור הוא: וצית הלל אומרים מטמא לא יבש. דטומאתן מן התורה כל זמן שלא טבלה דקסברי [לגמן לה:] ציומי וטבילה תלך דרממנה: **גב'** גזרו עליהן שיהו כוזבין לכל דבריהן. משום שלא יהא תינוק ישראל רגלי אללן צמשכב וזכור: עשימו כשל תורה. דכיון דליכא היכרא אחי למשרף עליה תרומה וקדשים: ליעמאל לא ולא יבש. כדקאמרין: תלקם בשל תורה. אחי לחלק דס ישראלית שהוא של תורה ולמימר דמטמא לא ולא יבש הילכך שיהיה ולא גזרו זה שום טומאה כי היכי דניהוי היכרא לטומאת עובדי כוכבים דמדרבנן היא ולא נשרוף עליה תרומה: אי הכי רוקה ומימיה רגליה נמי. דלגזי ישראלית לא ולא יבש כי מטמאית להו בעובדת כוכבים עשימו כשל תורה דקיי"ל צפ' דס הגדה (לקמן דף מד): רוקן וניעו מטמאין לחין ולא יבשין ונעביד היכרא כרוק דעובדת כוכבים ומימיה רגליה לטהרין לגמרי: דס לגזי רוק לא שכיח חשיב ליה: וזכר. של עובד כוכבים: טמא אפילו לזית שמאי. דמקילי דס האשה כוזב של זכר מודו שהטיפה מטמאה אחרים צמגע: קריין טהור אפילו לזית שמאי. דכרוק וזממיה רגליה לא יבש טמאהו לא יבש כשראליית וגזי זכ דגזי ישראל נמי כל טומאותיו לחין ולא יבשין אי לא מטריה חדא מינייהו לגמרי ליכא היכרא: קריין תלוי צמגע. אין קרי צא אלא ע"י חימום: עובדים כוכבים שפלתו נר' טמאה. השכבת זרע אכל בעובדת כוכבים לא שייכא זה טומאה כהמה דעמאל: טהורה. הטיפה^(י) אלא קריין טהור: ואפי'

(א) חגיגה טו, (ב) עדות פ"ה מ"א, (ג) נעדות פ"ה מ"ד לקמן לה: (ד) [צ"ל דברין], (ה) [צ"ל ואמרתם], (ו) שבת פ"ג, (ז) [ע"י חס' טהרה כח: ד"ה לרבות וחס' מטהרין פו. ד"ה בני וחס' מנחת סא: ד"ה ארץ], (ח) [פ"ה מ"ו וכה' כפסחים יטנים, (ט) [עירובין סג: וש"נ], (י) מקואות פ"ח מ"ה, (י"א) [ויקרא טו], (י"ב) [שם], (י"ג) [דף נד:], (י"ד) [פ"ה ה"ח], (ט"ז) שבת י"ז, (ט"ח) [צ"ל אלא], (ט"ט) [ע"י ר"ש פ"ו דטהרות מ"ה בלחך],

תורה אור השלם

1. ויאסף כל איש ישראל אל העיר באיש אביו חברים: שופטים כ"א
2. דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם איש איש כי יקרה זכ מבשרו וזכו טמא הוא: ויקרא טו ב

הגהות הב"ח

(א) גבי' טמאה מדברין: (ב) [ש"י ד"ה קריין טהור וכו' דס הטבילת כוכבים כרוק וזממיה רגליה: (ג) ת"ה (דף הקדוש) ופיקוח וכו' וכן משמע צ"י שביעי [מ"ו] דמס' טהרות:

גליון הש"ס

בתנ"י ברוק וכו'. ע"ל ע"כ מ"ה אין העובדי כוכבים: גב' ואין העובדי כוכבים מטמאין בויבה ע"י צ"כ כ ע"ה מ"ה וטבילת כוכבים:

הגהות הגר"א

[א] גבי' דלא לשרוף עליה תרומה וקדשים נמחק. וי"צ דלא לחייב עליה על טומאת מקדש וקדשיו:

מוסף רש"י

ויאסף כל איש ישראל וגו'. כפלה בגבעה כתיב, שנאספו כל ישראל בגבעה (חגיגה כו). הכתוב עשאו כולן חברים. ורגל שעת אסיה הוא (שם).